

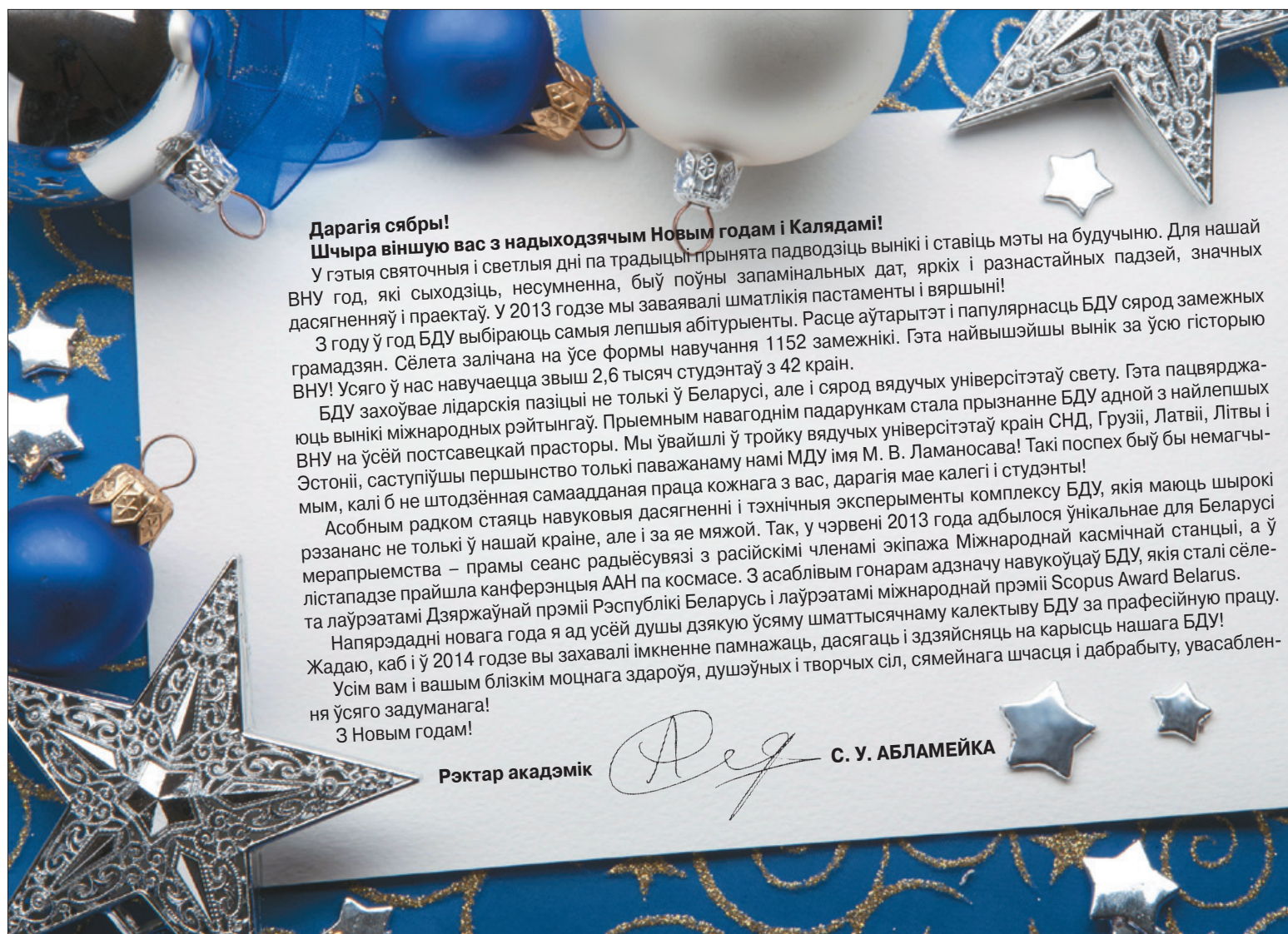

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

30 снежня 2013 года, № 20–21 (2102–2103)

Дарагія сябры!

Шчыра віншую вас з надыходзячым Новым годам і Калядамі!

У гэтыя святочныя і светлыя дні па традыцыі прынята падводзіць вынікі і ставіць мэты на будучыню. Для нашай ВНУ год, які сыходзіць, несумненна, быў поўны запамінальных дат, яркіх і разнастайных падзей, значных дасягненняў і праектаў. У 2013 годзе мы заваявалі шматлікія пастаменты і вяршыні!

З году ў год БДУ выбіраюць самыя лепшыя абітурыенты. Расце аўтарытэт і папулярнасць БДУ сярод замежных грамадзян. Сёлета залічана на ўсе формы навучання 1152 замежнікі. Гэта найвышэйшы вынік за ўсю гісторыю ВНУ! Усяго ў нас навучаецца звыш 2,6 тысяч студэнтаў з 42 краін.

БДУ захоўвае лідарскія пазіцыі не толькі ў Беларусі, але і сярод вядучых універсітэтаў свету. Гэта пацвярджаюць вынікі міжнародных рэйтынгаў. Прыемным навагоднім падарункам стала прызнанне БДУ адной з найлепшых ВНУ на ўсёй постсавецкай прасторы. Мы ўвайшлі ў тройку вядучых універсітэтаў краін СНД, Грузіі, Латвіі, Літвы і Эстоніі, саступіўшы першынство толькі паважанаму намі МДУ імя М. В. Ламаносава! Такі поспех быў бы немагчымым, калі б не штодзённая самаадданая праца кожнага з вас, дарагія мае калегі і студэнты!

Асобным радком стаяць навуковыя дасягненні і тэхнічныя эксперыменты комплексу БДУ, якія маюць шырокі рэзананс не толькі ў нашай краіне, але і за яе мяжой. Так, у чэрвені 2013 года адбылося ўнікальнае для Беларусі мерапрыемства – прамы сеанс радыёсувязі з расійскімі членамі экіпажа Міжнароднай касмічнай станцыі, а ў лістападзе прайшла канферэнцыя ААН па космасе. З асаблівым гонарам адзначу навукоўцаў БДУ, якія сталі сёлетнімі лаўрэатамі прэміі Рэспублікі Беларусь і лаўрэатамі міжнароднай прэміі Scopus Award Belarus.

Напярэдадні новага года я ад усёй душы дзякую ўсяму шматтысячнаму калектыву БДУ за прафесійную працу. Жадаю, каб і ў 2014 годзе вы захавалі імкненне памнажаць, дасягаць і здзяйсняць на карысць нашага БДУ!

Усім вам і вашым блізім моцнага здароўя, душэўных і творчых сіл, сямейнага шчасця і дабрабыту, увасаблен-

ня ўсяго задуманага!

З Новым годам!

Рэктар акадэмік

С. У. АБЛАМЕЙКА

ПАДЗЕЯ

РЭКТАР БДУ У КІТАІ: ПАШАНА І ПАВАГА

Рэктар БДУ акадэмік Сяргей Абламейка ўзнагароджаны сярэбраным медалём Дзяржаўнай канцылярыі КНР па міжнародным распаўсюджванні кітайскай мовы / Штаб-кватэры інстытутаў Канфуцыя.

Медаль яму ўручыла віцэ-прэ-м'ер Дзяржсавета КНР, член Палітбюро ЦК КПК, старшыня савета дырэктараў інстытутаў Канфуцыя сп-ня Лю Яньдун 7 снежня ў Пекіне на адкрыцці VIII Сусветнага форуму інстытутаў Канфуцыя.

Гэтай высокай ўзнагароды наш рэктар ўдастоены за вялікі ўклад у развіццё беларуска-кітайскіх сувязяў і ўмацаванне супрацоўніцтва паміж навучальнымі ўстановамі дзвюх краін. Сяргей Абламейка выступіў на пленарным пасяджэнні Сусветнага форуму з дакладам аб кааперацыі БДУ з арганізацыямі КНР. Ён таксама сустрэўся з кіраўніком Дзяржаўнай канцылярыі КНР па міжнародным распаўсюджванні кітайскай мовы / Штаб-ква-

Сяргей Абламейка на Сусветным форуме інстытутаў Канфуцыя

тэры інстытутаў Канфуцыя сп-няй Сюй Лінь і кіраўніцтвам упраўлення Дзяржканцылярыі па справах Усходняй Еўропы. Былі абмеркаваны пытанні двухбаковага супрацоўніцтва і вызначаны перспектывы працы. Адбыліся таксама сустрэчы з рэктарамі ўніверсітэтаў, якія ўдзельнічалі ў працы форуму.

Пасля афіцыйных мерапрыемстваў у кітайскай сталіцы Сяргей Абламейка наведаў Дзялянскі полі-

тэхнічны ўніверсітэт (ДПУ), які з'яўляецца партнёрам БДУ па дзейнасці Інстытута Канфуцыя. 10 снежня адбылося пасяджэнне савета Рэспубліканскага інстытута кітаязнаўства імя Канфуцыя, старшынёй якога з'яўляецца рэктар БДУ, а намеснікам старшыні – рэктар ДПУ. На пасяджэнні былі падведзены вынікі дзейнасці РІКК БДУ за мінулы год і вызначаны планы развіцця на наступны. Тут адбы-

лася яшчэ адна прыемная падзея: рэктар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта акадэмік Сяргей Абламейка стаў ганаровым прафесарам Дзялянскага політэхнічнага ўніверсітэта. Адпаведны дыплом уручыў 10 снежня рэктар гэтай ВНУ акадэмік Шэнь Чаню.

Звання «Ганаровы прафесар Дзялянскага політэхнічнага ўніверсітэта» Сяргей Абламейка ўдастоены за ўклад у развіццё беларуска-кітайскіх адносін у галіне адукацыі, а таксама за актыўнае супрацоўніцтва ўніверсітэтаў дзвюх краін. Адзначым, што БДУ і ДПУ з'яўляюцца партнёрамі з 2009 года.

Затым рэктар выступіў з навуковым дакладам у Інстытуце інфармацыі і сувязі ДПУ, а таксама сустрэўся з беларускімі студэнтамі, якія навучаюцца ў кітайскай ВНУ.

Візіт кіраўніка БДУ ў Кітай адбыўся з нагоды ўдзелу ў VIII Сусветным форуме інстытутаў Канфуцыя, які праходзіў 7–8 снежня ў Пекіне. У дэлегацыю БДУ ўваходзілі таксама дырэктар Рэспубліканскага інстытута кітаязнаўства імя Канфуцыя Аляксандр Гардзеі і намеснік дырэктара РІКК сп-ня Лю Сулін.

Ірына МІРОНАВА

Чытайце ў нумары:

ЗАМЕЖНЫ СТУДЭНТ ВЫБІРАЕ БДУ

Сёлета залічаны на ўсе формы навучання 1152 замежнікі. Гэта найвышэйшы вынік за ўсю гісторыю нашай ВНУ! Мы пагаварылі з адказнымі асобамі, як удалося дамагчыся такіх лічбаў

Стар. 2–3

НАВУКОВЫЯ ДАСЯГНЕННІ ДЗЯРЖАЎНАГА І МІЖНАРОДНАГА ЗНАЧЭННЯ

Адзначаем 50-годдзе адзінага цэнтра, які аб'яднаў усе навуковыя калектывы комплексу БДУ – Галоўнага ўпраўлення навукі

Стар. 5

НАЙЛЕПШЫЯ ІНІЦЫЯТЫВЫ–2013

З 14 праграм удзельнікаў журы выбрала 4 найлепшыя. Пераможцам прызнаны «Тыдзень сучаснай беларускай культуры»

Стар. 6

Весткі з рэктарата

ПАДЗЯКУ БДУ за правядзенне міжнароднай канферэнцыі па космасе, якая праходзіла з 11 па 15 лістапада, выказала дырэктару ўпраўлення ААН па пытаннях касмічнай прасторы Мазлан Отман. У афіцыйным лісце яна адзначыла значнасць дадзенага навуковага форуму ў асваенні космаса з выкарыстаннем новых тэхналогій у інтарэсах эканамічнага развіцця дзяржаў. Падчас канферэнцыі з дакладамі выступілі звыш 100 навукоўцаў і спецыялістаў у галіне касмічных навук з 25 краін.

ГАНАРАВАЙ граматы Міністэрства адукацыі Беларусі ўдастоена Галоўнае ўпраўленне навукі БДУ. Узнагарода прысуджана ГУН за высокі прафесіяналізм у арганізацыі навуковай, навукова-тэхнічнай і інвацыйнай дзейнасці, а таксама ў сувязі з 50-годдзем структуры. Падкрэслім, гэта першае навуковае падраздзяленне ВНУ, якое высока ацэнена Міністэрствам адукацыі, бо раней так адзначаліся толькі ўстановы адукацыі.

Нагрудным знакам «Выдатнік адукацыі» ўзнагароджана намеснік прарэктара па навуковай рабоце – начальнік ГУН Таццяна Дзік. Узнагароды ўручылі і іншым прадстаўнікам БДУ.

ЗАГАДЧЫЦА кафедры генетыкі біялагічнага факультэта БДУ Наталля Максімава ўдастоена медаля «За працоўныя заслугі». Гэтая дзяржаўная ўзнагарода прысуджана ёй за шматгадовую плённую працу і высокае прафесійнае майстэрства.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

ЗАМЕЖНЫ СТУДЭНТ

У лістападзе ў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт на ўсе формы навучання было залічана 1 152 замежных грамадзяніны (у 2012 г. – 894). Для атрымання вышэйшай адукацыі на першай ступені навучання паступіў 541 замежнік, у тым ліку на ўмовах аплаты і па міждзяржаўных пагадненнях – 451 студэнт з іншых краін. У аспірантуру ў гэтым годзе прыняты 23 замежныя грамадзяніны. Гэтыя паказчыкі з'яўляюцца найвышэйшымі за ўсю гісторыю БДУ.

ПА ЗАМЕЖНАГА СТУДЭНТА ЕДУЦЬ

Самымі папулярнымі сярод замежнікаў з'яўляюцца сацыяльна-гуманітарныя факультэты: міжнародных адносін, эканамічны, філалагічны, юрыдычны, журналістыкі, гуманітарны. Паступаюць замежныя грамадзяне і на такія прыродазнаўчыя факультэты, як географічны, біялагічны, прыкладной матэматыкі і інфарматыкі, радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій, хоць вучыцца там ім без добрай падрыхтоўкі даволі складана.

На сёння ў БДУ навучаецца **2 620** замежнікаў з 42 краін, што на 150 чалавек больш у параўнанні з мінулым годам. Цікава, што і географія краін, з якіх яны прыехалі, пашыраецца. Студэнтамі і слухачамі БДУ ў 2013 годзе сталі грамадзяне 33 краін, сярод якіх Кітайская Народная Рэспубліка, Туркменістан, Расійская Федэрацыя, Рэспубліка Карэя, Казахстан. Пашырэнне географіі ў апошнія гады звязана і з павелічэннем колькасці замежнікаў з краін Еўропы. Напрыклад, сёлета на вучобу да нас прыехалі з Германіі, Іспаніі, Літвы, Нарвегіі, Польшчы, Славеніі, Фінляндыі, Швецыі. У аспірантуру залічаны прадстаўнікі Ірана, Ірака, Кітая, Лівіі і іншых краін.

Прайшлі тыя часы, калі ва ўніверсітэце сядзелі і чакалі, што замежнікі завітаюць самі. Сёння ў нашай установе вышэйшай адукацыі перагледзелі свае падыходы да гэтай справы і перайшлі ад пасіўнага чакання да актыўнай маркетынгавай палітыкі. **Начальнік упраўлення міжнародных сувязяў БДУ Вадзім Рэзнікаў** гаворыць, што прыйшлося вызначыцца, на якое менавіта замежна ўніверсітэту лепш арыентавацца. Апошнім часам большую ўвагу ва ўпраўленні пачалі надаваць тым краінам, дзе насельніцтва карыстаецца рускай мовай. Супрацоўнікі БДУ пачалі выязджаць у гэтыя рэгіёны на міжнародныя адукацыйныя выставы. Напрыклад, сёлета прадстаўнікі нашага ўніверсітэта пабывалі на такіх мерапрыемствах у Казахстане, Туркменістане, Азербайджане, Узбекістане, Расіі. Адна з выстаў, якую наведла дэлегацыя з БДУ, праходзіла ў Баку. Спецыялісты ўпраўлення міжнародных сувязяў заўважылі, што бацькі азербайджанскіх школьнікаў мэтанакірава на шукалі стэнд БДУ. Многія з іх памятаюць наш ўніверсітэт яшчэ з саветаў часу. І чулі, што сёння ён займае першыя пазіцыі сярод вышэйшых навучальных устаноў краін СНД. Пры гэтым кошт навучання ва ўніверсітэце застаецца даступным.

На думку Вадзіма Рэзнікава, хутка ва ўніверсітэце пачнуць пераважаць студэнты з Расіі і Казахстана. Гэта пацвярджаюць і лічбы. Калі летась з Казахстана ў БДУ паступіла ўсяго некалькі чалавек, то сёлета паляезкі нашых супрацоўнікаў у гэту краіну ва ўніверсітэт прыехала вучыцца ўжо некалькі дзясяткаў казахаў. Дарэчы, супрацоўнікі БДУ стараюцца ехаць з прэзентацы-

Наконт паспяховага набору замежнікаў у наш ўніверсітэт выказаўся рэктар БДУ акадэмік Сяргей АБЛАМЕЙКА:

– Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт праводзіць сваю маркетынгавую палітыку. Гэта прафарыентацыйная праца, удзел у адукацыйных выставах за мяжой, рэкламная дзейнасць праз сайты і газеты ў краінах СНД, а таксама праз развіццё інфармацыйнага партала БДУ. Мы сапраўды прыклалі шмат намаганняў, каб заахвоціць да навучання ў нашым ўніверсітэце як мага больш замежных студэнтаў. Тое, што БДУ мае свой брэнд, спрацоўвае на яго імідж і прыцягвае замежнікаў. У іншых краінах цэняць высокі адукацыйны патэнцыял нашага ўніверсітэта, шырокі спектр спецыяльнасцяў, высокі ўзровень практыка-арыентаванага навучання, фундаментальнасць адукацыі, а таксама параўнальна невысокі кошт навучання. Такім чынам, вялікая колькасць першакурснікаў з-за мяжы ў гэтым навучальным годзе – вынік вялікай і карпатлівай працы, якая была праведзена ўсім падраздзяленнямі БДУ.

Прыёмная кампанія па залічэнні замежнікаў у наш ўніверсітэт, якая працягвалася да сярэдзіны лістапада, прынесла свой плён. На сёння ў БДУ навучаецца 2620 замежнікаў з 42 краін, што складае 13 % ад колькасці студэнтаў дзённай формы навучання нашай устано-

вы вышэйшай адукацыі. Гэта высокі ўзровень па міжнародных стандартах. Трэба сказаць, што ўсе міжнародныя рэйтынгі ўніверсітэтаў змяшчаюць паказчыкі, якія адлюстроўваюць навучанне замежных грамадзян і акадэмічную мабільнасць студэнтаў.

Гэта тычыцца ў першую чаргу такіх міжнародных рэйтынгаў, як Webometrics і QS, пагодле якіх БДУ ўжо на працягу некалькіх гадоў займае вельмі высокія пазіцыі сярод універсітэтаў свету. У нядаўня апублікаваным рэйтынгі ўстаноў вышэйшай адукацыі краін СНД, Грузіі і Балтыі, дзе БДУ ўвогуле знаходзіцца на другім месцы пасля Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта, колькасць замежных студэнтаў таксама з'яўляецца важным фактарам пры ацэнцы міжнароднай дзейнасці ВНУ.

У далейшым мы будзем арыентавацца не толькі на тыя краіны, дзе карыстаюцца рускай мовай, а пашырым выкладанне на англійскай мове, якраз для англамоўных краін. Сёлета, напрыклад, пачала працаваць магістратура на англійскай мове па шэрагу спецыяльнасцяў. Калі яна стане запатрабаванай, то гэтая практыка атрымае распаўсюджанне і на першай ступені адукацыі. Пры гэтым зазначу, што БДУ працуе ў першую чаргу на беларускай і навучальныя планы спрыяюць падрыхтоўцы прафесіяналаў для беларускай эканомікі. Калі іншым гэта канцэпцыя падыходзіць – калі ласка, прыязджайце!

яй у тыя краіны, дзе, па іх меркаванні, абавязкова знойдуць водгук сярод абітурыентаў. Верагоднасць гэтага спецыяльна прапрацоўваецца ў Цэнтры міжнароднага маркетынгу. Кожны год прадстаўнікі БДУ бяруць удзел у больш чым 10 такіх міжнародных адукацыйных форумах. А ездзіць на іх яны пачалі з 2004 года.

Нягледзячы на тое, што дзелаваыя камандзіроўкі патрабуюць немалых выдаткаў, ва ўніверсітэце лічаць, што затраты ў хуткім часе вернуцца з лішкам. Нават адзін студэнт-замежнік, які будзе прыцягнуты на вучобу ў БДУ дзякуючы такім мерапрыемствам, можа за год кампенсаваць усе выдаткі на паездку. У апошнія гады і Міністэрства адукацыі пачало фарміраваць свае дэлегацыі, якія складаюцца з прадстаўнікоў розных устаноў вышэйшай адукацыі нашай краіны, а таксама рыхтаваць агульны выставачны стэнд.

ІНТАРЭСЫ ЗАМЕЖНІКАЎ УЛІЧВАЮЦЬ

Маркетынгавая стратэгія ўніверсітэта, безумоўна, прадугледжвае і ўдасканаленне адукацыйнага прадукта, які прапаноўваецца на міжнародных адукацыйных выставах для

патэнцыйнага замежнага абітурыента, а таксама самога навучальнага працэсу. Па словах начальніка Галоўнага ўпраўлення вучэбнай і навукова-метадычнай работы **Людмілы Хухлындзінай**, поспеху прыёмнай кампаніі замежнікаў паспрыяў новы парадак прыёму на платную форму навучання грамадзян краін ЕўразЭС. У выніку 112 (25 %) замежнікаў з Расійскай Федэрацыі, Казахстана, Таджыкістана і Кыргызстана былі залічаны ў БДУ на ўмовах для замежных грамадзян, гэта значыць пасля сумоў і правяркі ўзроўню валодання рускай мовай. Яшчэ 90 замежных абітурыентаў з краін ЕўразЭС паступілі ў гэтым годзе на першы курс на тых жа ўмовах, што і беларускія грамадзяне, гэта значыць па выніках цэнтралізаванага тэсціравання.

Лічбы, як бачым, у некалькі разоў пераўзыходзяць паказчыкі 2012 года, калі ва ўніверсітэт у выніку прыёмнай кампаніі трапіла толькі 15 студэнтаў з тых жа Расіі, Казахстана, Таджыкістана і Кыргызстана. Раней многія з іх не паспявалі даехаць на тэсціраванне ў БДУ, якое і вырашала іх далейшы лёс. Таму Міністэрства адукацыі РБ дазволіла ім праходзіць сумоўе і дэманстраваць веданне рускай мовы, як гэта ўжо доўгі час

Нігерыйскія студэнты цікавіцца ўмовамі пражывання ў інтэрнатах

ВЫБІРАЕ БДУ

Група карэйскіх студэнтаў з універсітэта Халім, якія прайшлі навучанне ў восеньскім семестры на ФДА па спецыяльным навучальным плане, узгодненым з кафедрай рускай мовы ўніверсітэта Халім, пасля правядзення апошняга іспыту па рускай літаратуры

Студэнты-замежнікі на выпускным вечары – 2013

робяць замежнікі з больш далёкіх краін. Чакаецца, што дзякуючы новаўвядзенню колькасць студэнтаў з Расіі, Казахстана, Таджыкістана і Кыргызстана будзе ўзрастаць. Бо дадатковая магчымасць стаць студэнтам БДУ, хоць і на ўмовах крыху большай аплаты, ім прыйшлася даспадобы.

Яшчэ адным прывабным момантам для замежных грамадзян павінен стаць пераход БДУ на новыя адукацыйныя стандарты, якія прадугледжваюць навучанне па сістэме 4+2. Па гэтай сістэме працуюць універсітэты ЗША і Еўропы. Нядаўна яна стала нормай для краін СНД і Балтыі. Да ўсяго стандарты новага пакалення ў БДУ па змесце і структуры гарманізаваны з адукацыйнымі стандартамі Расійскай Федэрацыі. Апошнім часам у нашым універсітэце навучанне па сістэме 4 гады на першай ступені навучання плюс 2 гады ў магістратуры вядзецца на больш чым 80 % спецыяльнасцяў.

І на першай, і на другой ступенях адукацыі ў БДУ з'явілася нямала новых спецыяльнасцяў, якія запатрабаваны сучасным рынкам працы, з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў. Напрыклад, на эканамічным факультэце на другой ступені навучання адкрылі такія новыя спецыяльнасці, як ін-

вацыйны менеджмент, фінансы і крэдыт, на якіх студэнты атрымліваюць дадатковыя прафесійныя веды, прычым без неабходнасці здачы кандыдацкіх экзаменаў, што дасюль б'янтэжыла многіх замежнікаў. Такім чынам, магістратуру зрабілі не столькі навукова-даследчай, колькі практыка-арыентаванай. І, як вынік, рэзка ўзрасла колькасць магістрантаў з Кітая, якія ў сёлетнім наборы складаюць 79 %. Гэта абумовіла значны рост агульнай колькасці замежнікаў на другой ступені навучання ў БДУ. Калі ў 2012 г. такіх студэнтаў было 135 чалавек, то ў 2013 г. у магістратуру паступіла ўжо 257.

Трэба сказаць, што ў апошнія тры гады ў БДУ можна назіраць такую тэндэнцыю, калі кітайскіх студэнтаў, якія гадоў пяць таму колькасна пераважалі на ўсіх факультэтах, становіцца менш, а туркменскіх студэнтаў, наадварот, больш. Сярод залічаных на першую ступень навучання ў гэтым годзе 229 грамадзян Туркменістана. У 2011 годзе было залічана 167 туркменаў, у 2012 годзе – 207. З Кітайскай Народнай Рэспублікі на першы курс сёлета быў прынята 61 чалавек. У 2011 годзе ў БДУ па выніках прыёмнай кампаніі было залічана 138 абітурыентаў з Кітая, а ў 2012 годзе – 84 чалавекі.

ФДА ДАПАМАГАЕ У ПАСТУПЛЕННІ

У замежнага грамадзяніна маецца дзве магчымасці стаць студэнтам універсітэта. Замежнік, які добра валодае рускай мовай і вывучаў яе на папярэдняй ступені адукацыі, паступае ва ўніверсітэт па выніках сумоўя. У тым выпадку, калі ён дрэнна размаўляе па-руску, то залічваецца на падрыхтоўчае аддзяленне БДУ. Па словах *дэкана ФДА Вячаслава Малафеева*, аўтарскі навучальна-метадычны комплекс па рускай мове як замежнай, які быў распрацаваны выкладчыкамі падрыхтоўчага аддзялення, дазваляе асвоіць рускую мову на дастатковым узроўні для навучання ва ўніверсітэце. Падрыхтоўка па рускай мове на ФДА прадугледжвае 900 гадзін, а па двух профільных прадметах – 300 гадзін. Акрамя гэтага на факультэце даўніверсітэцкай адукацыі працуюць курсы рускай мовы для тых замежных слухачоў, якія плануюць навучацца ў магістратуры. Апошнія тры гады курсы рускай мовы выбіраюць грамадзяне Рэспублікі Карэя. Калі ў 2010/2011 навучальным годзе іх было 22 чалавекі, то ў 2012/2013 навучальным годзе – ужо 66 чалавек. У гэтым навучальным годзе ў складзе 57 слухачоў да навучання на падрыхтоўчым аддзяленні прыступіла мэтавая група з універсітэта Халім з Карэі, з якім у 2011 годзе было падпісана пагадненне аб сумеснай працы.

Сёлета колькасць прынятых слухачоў на ФДА вышэйшая, чым у мінулым годзе. На падрыхтоўчым аддзяленні праходзіць навучанне 171 замежнік (у 2012 годзе – 140), а на курсах рускай мовы ўжо навучаецца 56 слухачоў (у 2012 годзе – 38). Слухачамі факультэта сталі прадстаўнікі 18 краін. Сярод іх – грамадзяне Кітая, Туркменістана, Рэспублікі Карэя, Турцыі, Ірака, Ірана, Венесуэлы, Нігерыі, Японіі і іншых. Ім, безумоўна, пашанцуе пры паступленні на першы курс БДУ. Пра гэта сведчыць і той факт, што больш за 75 % выпускнікоў падрыхтоўчага аддзялення пасля працягваюць навучанне ў нашым універсітэце. На думку Вячаслава Малафеева, трэба памятаць, што падрыхтоўчы факультэт выконвае і такую важную для замежніка функцыю, як сацыяльна-культурная адаптацыя ў чужой для яго краіне.

ПАСПЯХОВАСЦЬ НАВУЧЭНЦАЎ

Аднак выкладчыкі наракаюць на тое, што падчас сумоўя часта складана высветліць, наколькі веды замежнага абітурыента, які не навучаўся на падрыхтоўчым аддзяленні, адпавядаюць запытам нашага ўніверсітэта. Звязана гэта з тым, што правілы правядзення сумоўя для замежнікаў носяць аблегчаны характар у параўнанні з іспытамі для беларускіх абітурыентаў. Апроч таго, далёка не ўсе замежнікі праходзяць сумоўе па прадметах. Агаворана, што тыя, у каго адзнака ў атэстаце не ніжэйшая за 4 балы, вызваляюцца ад такога абавязку і павінны прадэманстраваць толькі веданне рускай мовы. Па-другое, нават для тых, у каго гэтая адзнака ніжэйшая за 4 балы, сумоўе па ўсіх трох прадметах праводзіцца ў адзін дзень і прадугледжвае тэст з пяці заданняў, якія не падрабучаюць працяглай падрыхтоўкі. Таму канчаткова правярыць іх веды не ўдаецца. І на першы курс могуць трапіць замежнікі з невысокім узроўнем падрыхтоўкі. Якраз пасля першага курса з-за неспяховасці звычайна і назіраецца найбольшая колькасць адлічэнняў замежнікаў.

Пра паспяховасць замежных студэнтаў шмат ведаюць у аддзеле па рабоце з замежнымі грамадзянамі ўпраўлення міжнародных сувязяў БДУ. *Начальнік аддзела Жанна Савельева* расказала нам, што паспяховасць замежных студэнтаў вагаецца ў межах ад 4,5 да 7,8 балаў, што не з'яўляецца

высокім паказчыкам. Агульны ўзровень паспяховасці замежных грамадзян у многім прадвызначае нізкі ўзровень даўніверсітэцкай падрыхтоўкі туркменскіх студэнтаў, які абмяжоўваецца 4,4 баламі ў атэстаце. У мінулым годзе з-за неспяховасці было адлічана 60 замежнікаў, у ліку якіх – 38 грамадзян Туркменістана. Адсочваць паспяховасць замежных студэнтаў спецыялістам аддзела па рабоце з замежнымі студэнтамі дапамагае электронная база даных, якой можа пахваліцца не кожная ўстанова вышэйшай адукацыі. Дастаткова толькі адкрыць яе, і адразу відаць, на якім курсе навучаецца замежнік, на якія адзнакі ён здаў апошняю сесію, ці пражывае ў інтэрнаце. Такого бесклапотнага жыцця, што заплаціў за вучобу і можаш не хадзіць на заняткі, пра якое расказваюць замежным студэнтам на іх радзіме, наш універсітэт прапанаваць не можа. У БДУ лічаць: калі замежнік прыехаў з мэтай вучыцца, ён павінен вучыцца. Сігнал, што студэнт не здаў сесію, не заплаціў за вучобу, прымушае спецыяліста аддзела па рабоце з замежнымі студэнтамі заняцца яго лёсам. Ідуць перамовы з факультэтам пра пераздачу сесіі, высвятляецца, чаму не былі аплачаны заняткі. Калі ёсць патрэба, пра паводзіны сына або дачкі інфармуюцца яго бацькі за мяжой. Зразумела, што кантроль не ўсім малядым людзям падабаецца. Аднак бацькі ў сваёй большасці застаюцца ўдзячнымі спецыялістам БДУ за тое, што іх дзеці ў надзейных руках і збочыць ад адукацыі ім не ўдаецца. Радуе іх, што і дыплом, які тыя атрымваюць пасля заканчэння, будзе каліравана за мяжой, бо падмацоўваецца ведамі, правэранымі на заліках і экзаменах.

З МЭТАЙ ЗАХАВАЦЬ ЗАМЕЖНАГА СТУДЭНТА

У БДУ шмат робіцца для таго, каб захаваць замежнага студэнта. Па словах начальніка Галоўнага ўпраўлення вучэбнай і навукова-метадычнай работы *Людмілы Хухлындзінай*, на многіх факультэтах для замежнікаў арганізуюцца дадатковыя заняткі. У гэтым навучальным годзе для іх мяркуецца наладзіць індывідуальныя кансультацыі, якія будуць асобна залічаны ў нагрузку выкладчыкаў. Гадзіны, што раней адводзіліся на заняткі фізыхаваннем, а таксама на прадмет бяспечнай жыццядзейнасці, у нашым універсітэце вырашылі перадаць на заняткі па рускай мове, ад якой у многім залежыць працэс навучання замежніка. Такім чынам, з гэтага навучальнага года гадзіны на рускую мову на ўвесь перыяд навучання студэнта з іншай краіны павялічваюцца са 150 да 580. Для замежных грамадзян, якія добра ведаюць рускую мову, у другім семестры вырашана арганізаваць асобны курс па беларускай мове. Лічыцца, што гэта дазволіць ім лепш пазнаць беларускую культуру і асаблівасці жыцця беларускага народа. Акрамя гэтага, у БДУ для замежных студэнтаў пачалі праводзіць заняткі па прадметах на англійскай мове. На факультэце міжнародных адносін па-англійску навучаецца група магістрантаў з 5–6 чалавек. Прыйдзецца шмат папрацаваць, каб выкладанне на англійскай мове ў нас набыло больш распаўсюджаны характар.

У нашым універсітэце ганацца, што сярод замежнікаў шмат выдатнікаў. На выпускным балі ў Ліцэі БДУ, які асобна праводзіцца для замежных грамадзян, 25 замежных студэнтаў атрымалі чырвоныя дыпламы і былі ўшанаваныя як выдатнікі вучобы і грамадскага жыцця факультэтаў. Усяго дыпламы аб заканчэнні БДУ атрымалі 272 выпускнікі з 13 дзяржаў.

Той факт, што замежны студэнт, нягледзячы на цяжкасці ў маўленні і навучанні па-руску, выбірае БДУ сярод іншых, дазваляе лічыць яго адным з папулярных універсітэтаў свету.

Ганна ЛАГУН

Беларускі спартсмен прывёў да мары

Студэнт другога курса Інстытута журналістыкі БДУ Танака Хітошы, які прыехаў у Беларусь з Японіі, распавёў пра свой жыццёвы шлях, мары і планы.

Калі Хітошы толькі скончыў школу і пачаў падзарабляць афіцыянтам у рэстаране, ён моцна палюбіў спорт. «Мой улюбёны від спорту – гэта бейсбол, – кажа ён. – Бывае, што нават мой настрой цалкам залежыць ад таго, прайграла мая каманда або не». Можна сказаць, што спорт даволі нязначнае захапленне, і сам факт гэтага захаплення з лёгкасцю можна было б не згадаць у біяграфіі майго суразмоўцы. Але хто б мог падумаць, што менавіта спорт з'яўляецца адпраўным пунктам, які заахвоціў Хітошы прыехаць у Беларусь?

«Гэта было прыкладна ў 2004 годзе, – успамінае хлопец. – Я глядзеў па тэлевізары спартыўны канал і выпадакова наткнуўся на матч па кікбоксінгу. Баявымі відамі спорту я не дужа захапляюся, аднак той бой я падглядзеў да канца. Моцна мяне ўразіў адзін з удзельнікаў, і, як пасля высветлілася, ён быў беларускім кікбоксёрам з сусветным імем – Аляксей Ігнашоў. Пасля матчу ў яго ўзялі кароткае інтэрв'ю, дзе я ўпершыню пачуў рускую прымаўку «семь раз отмерь, один отрежь». З таго дня ў мяне склалася асаблівае меркаванне пра славянскі менталітэт, і я пачаў цікавіцца славянскімі краінамі».

Пасля гэтыя кароткія паядынак перавярнуў жыццё маладога хлопца. Ён пачаў знаёміцца з культурай Расіі. Першым славянскім пісьменнікам, якога прачытаў Хітошы, быў

М. Ф. Дастаеўскі. Узор рускай класічнай прозы, раман «Злачынства і пакаранне», перакладзены на японскую мову, канчаткова ўпэўніў Хітошы звязаць свой далейшы лёс са славянскай культурай. «Калі быць сумленным, – прызнаўся студэнт, – да захаплення славянскімі краінамі ў мяне не было вызначанай мары. Але ў той год я сапраўды для сябе вырашыў, што мой далейшы лёс будзе звязаны з рускай мовай».

Першай прыступкай у вывучэнні новай мовы для яго стала паступленне ў Такійскі інстытут рускай мовы. «Вучыцца там было цяжка, – распавёў Хітошы. – Пачынаць вывучэнне мовы з нуля ў такім узросце праблематычна. Больш за ўсё прыходзілася завучваць правілы граматыкі. У нас была вельмі строга выкладчыца, і нікому паблажак у вучобе не было». Менавіта падчас навучання ў гэтым інстытуце Хітошы і вырашыў для сябе, што хоча быць выкладчыкам рускай мовы.

Пасля аднаго года навучання інстытут даваў для студэнтаў магчымасць наведаць Маскву на месца. Учапіўшыся за гэты шанец,

Хітошы ўпершыню наведаў Расію.

Затым ён вярнуўся ў Японію, але працягнуць навучанне ў Такійскім інстытуце рускай мовы яму так і не давялося. Праз некаторы час пасля яго вяртання цяжка захварэла яго маці. Ён кінуў вучобу і вярнуўся ў родны горад. «Па прафесіі мая маці – выкладчык у школе, – распавядае Хітошы. – У Японіі прафесія выкладчыка заўсёды была высокааплатай, і маці не патрэбна была матэрыяльная дапамога. Я проста хацеў быць побач...».

У гэты перыяд перад Хітошы ўзнікла мноства перашкод, з-за якіх яму нават прыйшлося адмовіцца ад сваёй мары стаць выкладчыкам. Навучанне ў Японіі каштуе нятанна, а калі ўладкавацца на працу, то на вучобу не будзе хапаць часу. Такім чынам, перад ім устаў выбар: альбо знайсці пастаянную працу і забыць пра рускую мову, альбо ўкласці ўсе зберажэнні ў вучобу і з'ехаць вучыцца ў іншую краіну. Урэшце Хітошы вырашыў застацца.

Знайсці працу яму ўдалося ў вядомай японскай фірме «Хітачы». «Уладкавацца ў гэтую фірму мне

дапамог дзядзька, – кажа Хітошы. – Ён гаварыў, што, пакуль ёсць магчымасць, трэба абавязкова знайсці сталае месца. Перада мной з'явіліся вялікія магчымасці для кар'ернага росту, але праца мне абсалютна не падабалася. Хоць зарплата і была вялікая, але я не атрымліваў ад працы задавальнення. Калі маці канчаткова акрыяла, я вырашыў, што прапрацую ў кампаніі яшчэ некаторы час, каб назапасіць грошай, а потым пачну вывучаць рускую мову самастойна».

Так і здарылася. Хітошы звольніўся з працы, якая яго абцяжарвала, і зноў уладкаваўся простым афіцыянтам, каб больш часу прысвячаць вывучэнню рускай мовы. Таксама па суботах ён хадзіў на падрыхтоўчыя курсы рускай, дзе пазнаёміўся з настаўніцай, якая прыехала ў Японію з Расіі. Калі Хітошы авалодаў рускай мовай у дастатковай ступені, то вырашыў, што ў Японіі ён ужо не зможа прасунуцца далей, бо бездакорная тэорыя нішто без практыкі. Калі стаў выбар ВНУ за мяжой, настаўніца з курсаў рускай мовы і падказала, што рускую можна вывучыць не толькі ў Расіі, але і ва Украіне і ў Беларусі.

«Тады я ўспомніў пра Аляксея Ігнашова, – сказаў Хітошы, – сапраўднага славянскага чалавека, які і падарыў мне першыя ўражанні пра славянскі народ. І, нядоўга думаючы, я нарэшце вырашыў пакінуць Японію, каб адправіцца вучыцца за мяжю, і выбар мой спыніўся на Беларусі».

Першыя ўражанні пра Беларусь у Хітошы былі станоўчыя. «Памятаю, усе беларусы, якія даведваліся, што я з Японіі, спачувалі мне, бо ў той год у мяне на радзіме адбылося няшчасце. Была вялікая аварыя на атамнай электрастанцыі

«Фукусіма». Гэта ў чарговы раз нагадала мне, якімі шчырымі і спагадлівымі могуць быць славянскія людзі».

Хітошы вучыцца ў Беларусі ўжо больш за тры гады. Спачатку ён вучыўся на падрыхтоўчым факультэце, дзе рашэнне застацца ў Беларусі і атрымаць дыплом толькі ўзмацнілася.

Памятаючы, што Хітошы хацеў стаць выкладчыкам рускай мовы, я спытаў яго, чаму ён усё-такі паступіў у Інстытут журналістыкі, а не на філалагічны факультэт. «У мяне быў выбар, і я вельмі доўга думаў, – адказвае Хітошы, – але, калі я пачуў пра інстытут журналістыкі, мне проста стала цікава, як гэта – быць журналістам. Таксама мне вельмі падабаецца спорт, і я магу стаць спартыўным журналістам».

На сёння Хітошы мае вялікія поспехі на ніве журналістыкі. Зусім нядаўна ён праходзіў практыку ў спецыялізаваным выданні па турызме і пасля паспяховага яе заканчэння па-ранейшаму супрацоўнічае з рэдакцыяй.

Сваю будучыню госць з краіны ўзыходнага сонца бачыць няпэўнай. Па яго словах, у Японіі не так шмат магчымасцяў для ўладкавання на працу, звязаную з рускай мовай. Таму ён і не выключае варыянта застацца жыць у Беларусі, калі атрымаецца знайсці тут занятак.

«Было цяжка адважыцца на тое, каб пакінуць радзіму і вучыцца за мяжой, – распавядае Хітошы. – З'ехаўшы, я адмовіўся ад працы ў вядомай кампаніі. Але яна не прыносіла мне задавальнення, а, наадварот, прыгнятала. Мая мара цалкам ажыццяўляльная, і чаму б не давесці справу да канца?»

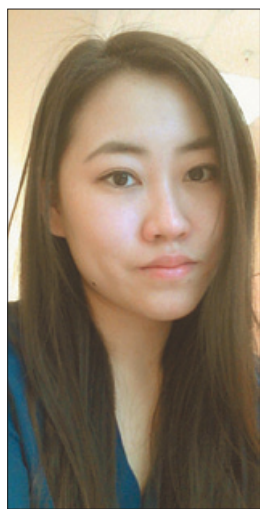
**Гутарыў
Эзіз АВЕЗАЎ**

**Апавядае
Кім Чжыён**, якая прыехала ў Мінск у 2010 годзе з правінцыі Кенгіда (Паўднёвая Карэя).

У 17 гадоў я скончыла карэйскую школу і паехала ў Расію на курсы рускай мовы. Але ў Расіі было вельмі цяжка, таму што там сур'ёзная расавая дыскрымінацыя. У мяне засталася нядобрае ўражанне пра Расію, нягледзячы на тое, што мне вельмі падабаецца руская мова. Я валодала японскай мовай і магу сказаць, што з ёй зусім інакш. Я хадзіла на спецыяльныя курсы 3 месяцы і магу свабодна размаўляць з японцамі, глядзець навіны і слухаць дыскусіі. Але руская мова – гэта ўжо іншы выпадак. Вучыць рускую ў Карэі проста немагчыма. Я даведалася, што ёсць Асацыяцыя карэйскіх студэнтаў, якія вучацца ў беларускіх ВНУ, і што яны стварылі адмысловую групу. Кіраўнік гэтай групы вучыцца ў БДУ на хімічным факультэце, і ён мне сказаў, што, калі я жадаю вучыць рускую мову, Беларусь вельмі падыходзіць. Па-першае, людзі дабрэйшыя, чым украінцы або расіяне, а па-другое, тут вельмі бяспечна. Я прыслухалася да яго парад і паехала ў Беларусь.

Рускую я ўжо вучуся тры з паловай гады і вучуся на 3 курсе факультэта міжнародных адносін. У мяне заўсёды была цікавасць да палітыкі. Чаму яшчэ я вылучыла гэты факультэт, гэта таму, што на на-

«Калі вучыць рускую мову, Беларусь вельмі падыходзіць»

шым факультэце вельмі падрабязна распавядаюць пра знешнюю палітыку СНД. Такую інфармацыю ў Карэі вельмі цяжка знайсці, яна вельмі рэдка і каштоўная. Я хацела вывучаць непасрэдна такія рэчы, таму прыехала.

Першы год я вучылася на падрыхтоўчым аддзяленні, дзе ў групах былі толькі замежнікі. Нам выкладалі рускую мову, гісторыю Беларусі і грамадазнаўства. У канцы семестра мы здалі іспыт, і я паступіла на ФМА.

Я займаюся разам з беларусамі, і гэта цяжка. Спачатку, калі я

паступіла на 1 курс, многія выявілі да мяне вялікую цікавасць, бо было шмат замежнікаў. Але з Далёкага Усходу больш не было – толькі я адна. Таму спачатку ўсе хацелі пазнаёміцца са мной. Мне было вельмі прыемна. Нягледзячы на моўныя складанасці, у мяне ёсць сябры. Вось мая самая блізкая сяброўка – беларуска, любіць карэйскую культуру, іншая сяброўка – эмігрантка з Арменіі, плюс яшчэ стараста маёй групы, хай яна і не цікавіцца Карэяй, але ставіцца да мяне не як да нейкага іншаземца з Далёкага Усходу, а проста як да аднакурсніцы.

Я вучуся 6 дзён у тыдзень, заняты з гадзіны да дзевяці, так што асабліва часу няма. Плюс на трэцім курсе стала вельмі цяжка вучыцца. У вольны час я вельмі люблю хадзіць у тэатры. На 1–2 курсах я часта хадзіла ў Вялікі тэатр. Квіткі недарагія, а якасць вельмі высокая. Першапачаткова ў Карэі я не любіла оперу і балет: так сумна і нецікава, плюс квіткі каштавалі вельмі дорага. А ў Беларусі вельмі добрыя музыкі і прыгожыя балерыны. Што мяне ўразіла, так гэта што гледачы былі вельмі спакойныя, уважліва слухалі оперу і глядзелі балет. У Беларусі публіка прымае так спакойна, гэта было вельмі не-

чакана. Мне падабаецца беларуская кухня, асабліва дранікі. Але ў 2011 годзе я вырашыла не есці ялавічыну, а дранікі звычайна прадаюць з мясам, так што было вельмі шкада.

Ужыцці ў Беларусі ёсць і плюсы і мінусы. Мне падабаецца вучыцца на нашым факультэце, паколькі магу практыкаваць рускую. Я спецыялізуся на кафедры міжнародных адносін, і тут можна мець зносіны не толькі з беларусамі, але і з грамадзянамі іншых краін: Еўропы і былога СССР. Асабліва ў нас вельмі шмат туркменаў і азербайджанцаў. У Карэі я вельмі рэдка бачу такіх людзей, але тут я пазнаёмілася з многімі выхадцамі з СНД, і гэта вельмі прыемна. Навучанне ў Беларусі абыходзіцца мне ў \$ 4 000 у год, але ў карэйскай ВНУ вучыцца значна даражэй і стыпендыі там практычна не даюць. Да прыкладу, мая сяброўка заняла 8 месца ў сваёй групе і атрымала стыпендыю \$ 500, калі кошт навучання \$ 80 000 у год. У Беларусі стыпендыю даюць многім студэнтам: нават студэнтка, якая на іспытах набрала менш балаў, чым я, атрымала стыпендыю. Таму, калі б я вучылася ў карэйскай ВНУ, гэта было б больш цяжка ў фінансавым плане.

У Карэі такая атмасфера, што студэнты не могуць гаварыць свабодна, усё павінна быць толькі так, як чытае прафесар. Як вы разумееце, гэта канфуцыянства, якое строга выконваецца ў нас на Усходзе. Калі ў студэнта ёсць нейкае іншае меркаванне, то выказаць яго прафесару недапушчальна ў нашай культуры. Але ў Беларусі вельмі вольна: калі студэнту не падабаецца нешта ў выказванні прафесара, ён можа сказаць пра гэта, падзяліцца сваім меркаваннем, і ўсе гэта абмяркуюць. Гэта здараецца штодня, так што мне цікава слухаць не толькі прафесара, але і іншых людзей.

Самае прыкрае ў навучанні ў Беларусі – што мяне блытаюць з кітайцамі або японцамі, кожны дзень. Перш было вельмі крыўдна, але зараз проста смешна. Многа хто спачатку не разумее мяне: калі вы не кітаянка, то хто? Цяжкім быў яшчэ моўны бар'ер, але гэта толькі мая індывідуальная праблема.

Я магу заўсёды патэлефанаваць бацькам – дзякуючы інтэрнэту магу заўсёды іх бачыць, пісаць ім і размаўляць. Але больш за ўсё я сумую па сваім сабаку.

**Гутарыла
Ксенія КАЛАШНИКАВА**

Навуковыя дасягненні дзяржаўнага і міжнароднага значэння

У лістападзе 2013 г. БДУ адзначыў 50-годдзе стварэння адзінага **цэнтра, які аб'яднаў усе навуковыя калектывы і ўзяў на сябе каардынацыю навуковай дзейнасці** спачатку ўніверсітэта, а затым і ўсяго комплексу БДУ.

Гісторыя развіцця самога падраздзялення ад навукова-даследчага сектара (НДС) да Галоўнага ўпраўлення навукі з'яўляецца яркім адлюстраваннем пастаянна нарастальных маштабаў навуковых даследаванняў у БДУ, разгалінавання навуковай інфраструктуры, рашэння новых задач, якія дыктуюцца часам. І, вядома, гісторыю рабілі людзі, нашы паважаныя навукоўцы, якія самаадданай працай стваралі яркія старонкі гэтай гісторыі. Безумоўна, у кожнага часу былі свае значныя дасягненні, якім можна было б прысвяціць не адзін выпуск газеты. **Якімі ж падзеямі ў навуковай сферы знамянальны юбілейны год?**

У студзені 2013 г. у БДУ адбыўся першы **Беларуска-кітайскі семінар па прамысловым і навукова-тэхнічным супрацоўніцтве**, на якім абмяркоўваліся перспектывы і магчымасці пашырэння адносін паміж дзвюма краінамі. Удзельнікамі дыскусіі сталі прадстаўнікі Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Пасольства Кітайскай Народнай Рэспублікі ў нашай краіне, МЗС РБ, Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Беларусі, НАН нашай краіны, розных беларускіх і кітайскіх прадпрыемстваў, кампаній і ВНУ.

У сакавіку **супрацьпуклінны прэпарат «Цысплацел» заваяваў адмысловы прыз – гран-пры ў намінацыі «Паспяховае прасоўванне тавара на рынак» на конкурсе «Найлепшы інавацыйны праект і найлепшая навукова-тэхнічная распрацоўка года», які прайшоў у рамках Пецярбургскага тэхнічнага**

кірмашу. Гэты прэпарат быў распрацаваны НДІ ФХП і УП «Унітэх-прам» БДУ. Варта адзначыць, што ўсяго ў гэтым конкурсе ўдзельнічала 265 праектаў і распрацовак са 109 арганізацый Расіі і Беларусі, таму атрыманне адмысловага прыза з пяці ўручаных на дадзеным конкурсе стала вялікім дасягненнем. Сёлета ў скарбонцы БДУ 7 залатых, 8 сярэбраных медалёў і тры дыпламы конкурсу «Найлепшы інавацыйны праект і найлепшая навукова-тэхнічная распрацоўка года». Такім чынам, узнагароды атрымалі ўсе 19 прадстаўленых у Санкт-Пецярбургу распрацовак нашага ўніверсітэта.

У красавіку адбылася **цырымонія ўручэння Scopus Award Belarus–2013** – прэстыжнай міжнароднай прэміі. Прэмія Scopus Award упершыню была ўручаная ў Кітаі ў 2004 г., цяпер яе атрымліваюць самыя публікаваныя і цытаваныя аўтары ў Лацінскай Амерыцы, Азіі, Еўропе і ў Расіі. У 2013 г. прэмія Scopus Award Belarus уручалася ў дзвюх катэгорыях: маладыя навукоўцы (да 35 гадоў) і дасведчаныя навукоўцы (пасля 35 гадоў) у сферы вышэйшай адукацыі. Прэмія была прысуджаная дзесяці беларускім навукоўцам, 6 з якіх – супрацоўнікі БДУ.

НДІ фізіка-хімічных праблем БДУ занесены на Рэспубліканскую дошку Гонару за выкананне асноўных паказчыкаў прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця ў 2012 г. Адпаведны ўказ №281 «Аб унясенні на Рэспубліканскую дошку Гонару пераможцаў спаборніцтва 2012 г.» 27 чэрвеня падпісаў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка.

Электронная бібліятэка БДУ ўвайшла ў першую сотню найлепшых універсітэцкіх бібліятэк свету! Па апошніх даных сусветнага вэбаметрычнага рэйтыngu Webometrics Ranking of World Universities яна паднялася на 31 пазіцыю і заняла 97 месца ў свеце. Гэта першы ў Беларусі паказчык такога ўзроўню. Фундаментальная бібліятэка БДУ адна з першых у Беларусі пачала здзяйсняць працу па рэгістрацыі ў сусветных базах

даных паўнатэкставых навуковых публікацый, навучальных і метадычных матэрыялаў навукоўцаў і выкладчыкаў універсітэта, а таксама часопісаў, якія выдаюцца ў БДУ. Зараз дзякуючы сумеснай працы ўсіх структурных падраздзяленняў універсітэта ў зборы электроннай бібліятэкі БДУ каля 40 000 паўнатэкставых публікацый навукоўцаў і выкладчыкаў універсітэта.

Адной з самых яркіх падзей юбілейнага года стала **присуджэнне Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхнікі** за cykl навуковых прац «Новыя неарганічныя злучэнні і матэрыялы на аснове мікра- і нананамерных часціц: атрыманне, уласцівасці, ужыванне» акадэміку *Івашкевічу Алегу Анатольевічу*, прарэктару па навуковай рабоце БДУ, доктару хімічных навук, акадэміку *Лесніковічу Анатолю Іванавічу*, загадчыку кафедры агульнай хіміі і метадыкі выкладання хіміі БДУ, доктару хімічных навук, прафесару, а таксама *Арцём'еву Міхалу Валяцінавічу*, загадчыку лабараторыі нанахіміі НДІ ФХП, доктару хімічных навук. Мы яшчэ раз шчыра іх віншваем.

У БДУ з 11 па 15 лістапада прайшла **канферэнцыя ААН «Выкарыстанне касмічных тэхналогій для сацыяльна-эканамічнага развіцця краін»**. Яе арганізатарам выступіла Упраўленне ААН па пытаннях касмічнай прасторы (OOSA) пры падтрымцы фонду «За бяспечны свет» (SWF). Старшынёй праграма камітэта стаў рэктар БДУ акадэмік Сяргей Уладзіміравіч Абламейка.

Такім быў юбілейны год для навуковай грамадскасці Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Вядома, гэта далёка не ўсе значныя падзеі, якія прайшлі ў БДУ. Усцешна ўсведамляць, што ўзровень навуковых дасягненняў нашых навукоўцаў і мерапрыемстваў мае дзяржаўнае і міжнароднае прызнанне. Віншую ўсіх супрацоўнікаў БДУ з нашым агульным святам і жадаю новых твораў поспехаў.

**Начальнік ГУН
доктар фіз.-мат. навук
Таццяна ДЗІК**

Тут, у Японіі, у краіне старажытнай культуры і найвышэйшага сучаснага навукова-тэхналагічнага ведання, выбітнага бізнес-менеджменту, асабліва адчуваецца неабходнасць прытрымлівання асноўных сучасных тэндэнцый развіцця сусветнай навукова-адукацыйнай сферы – інтэрнацыяналізацыі і ўсялякага паглыблення практыка-аналітычнага складніка, арыентаваных на забеспячэнне гармоніі ўсярэдзіне чалавечага грамадства і ў яго адносінах з навакольным асяроддзем.

Разам нам варта максімальна выкарыстаць новыя магчымасці, якія прадстаўляюцца ў рамках беларуска-японскага супрацоўніцтва, што развіваецца.

З глыбокай пашанай, любоўю і падзякай да Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта і найлепшымі пажаданнямі маім калегам і сябрам.

Заўсёды з вамі,

*Надзвычайны і Паўнамоцны
Пасол Рэспублікі Беларусь у Японіі
Сяргей РАХМАНАЎ*

БДУ зноў пацвердзіў высокі статус

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт заняў 2-е месца ў рэйтынгу ВНУ краін СНД, Грузіі, Латвіі, Літвы і Эстоніі, які прадставіла 17 снежня ў Маскве вядомае інфармацыйнае агенцтва «Інтэрфакс». Усяго было прааналізавана 405 ВНУ з 15 краін (<http://www.interfax.ru/russia/txt/347145>).

На першай пазіцыі знаходзіцца Маскоўскі дзяржаўны ўніверсітэт імя М. В. Ламаносава, на другім месцы – БДУ, на трэцім – Санкт-Пецярбургскі дзяржаўны ўніверсітэт. У пяцёрцы найлепшых таксама Кіеўскі нацыянальны ўніверсітэт імя Тараса Шаўчэнкі і Вільнюскі ўніверсітэт.

Пры фарміраванні рэйтыngu ВНУ краін СНД, Грузіі, Латвіі, Літвы і Эстоніі ўлічваліся крытэрыі, якія адлюстроўваюць тры сферы дзей-

насці вышэйшых навучальных устаноў: адукацыйная, навукова-даследчая і міжнародная. Методыка складання рэйтыngu ВНУ краін СНД, Грузіі, Латвіі, Літвы і Эстоніі распрацаваная з выкарыстаннем асноўных метадалагічных падыходаў агенцтва QS, якое фарміруе міжнародныя рэйтынгі ўніверсітэтаў QS WUR на працягу апошніх 10 гадоў. Выкарыстоўваліся навукаметрычныя даныя Навуковай электроннай бібліятэкі (www.elibrary.ru) і міжнароднай навукаметрычнай сістэмы Scopus. Было праведзена апытанне экспертаў-навукоўцаў і працадаўцаў.

Сярод прадстаўленых 405 універсітэтаў – 21 беларускі. Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт займае 24 месца, Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт – 32 месца.

Па краінавым размеркаванні ўваходжання ВНУ ў топ-спісы Беларусь заняла ганаровае трэцяе месца, саступіўшы Расіі і Украіне. А тры айчыныя ВНУ ўвайшлі ў топ-50 універсітэтаў краін СНД, Грузіі, Латвіі, Літвы і Эстоніі.

Паводле інфармацыі ЦПРА

АБ'ЯВЫ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД

ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ: інтэлектуальных сістэм, фізікі і аэракасмічных тэхналогій, рускай літаратуры, тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства, міжнароднага турызму; ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: радыяцыйнай хіміі і хіміка-фармацэўтычных тэхналогій, фізічнай хіміі, неарганічнай хіміі, гісторыі беларускай мовы, англійскага мовазнаўства, рыторыкі і метадыкі выкладання мовы і літаратуры, тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства, замежнай літаратуры, беларускай літаратуры і культуры, рускай мовы, сучаснай беларускай мовы, англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў; СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: паліталогіі, грамадзянскага працэсу і працоўнага права, эканамічнай інфарматыкі, філасофіі і метадалогіі навукі, псіхалогіі, фізічнай хіміі, фізікі і аэракасмічных тэхналогій, германскіх моў; ВЫКЛАДЧЫКА КАФЕДРЫ тэорыі і метадыкі выкладання рускай мовы як замежнай. Тэрмін конкурсу - адзін месяц з дня апублікавання аб'явы. Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5 а, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

НДУ «НАЦЫЯНАЛЬНЫ НАВУКОВА-НАВУЧАЛЬНЫ ЦЭНТР ФІЗІКІ ЧАСЦІЦ І ВЫСОКІХ ЭНЕРГІЙ» БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД

НАВУКОВАГА СУПРАЦОЎНІКА лабараторыі фізікі часціц; МАЛОДШАГА НАВУКОВАГА СУПРАЦОЎНІКА лабараторыі квантавай тэорыі поля; СТАРШАГА НАВУКОВАГА СУПРАЦОЎНІКА ў лабараторыю фізікі перспектывных матэрыялаў. Тэрмін падачы дакументаў – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы. Адрас: 220080 г. Мінск, вул. Першамайская, 18, каб. 403. Тэл. 292-60-34.

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Візіт рэктара БДУ акадэміка Сяргея Абламейкі ў Кітай – tut.by (10.12), megacat.by (13.12).

Пра першую беларускую канферэнцыю распрацоўшчыкаў камп'ютарных гульняў, арганізаваную IT House БДУ – doc.techlabs.by (06.12), БелаПАН, events.dev.by, meetup.by, 21.by (07.12), tut.by (09.12), open.by (13.12).

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь уручыў Дзяржаўныя прэміі навукоўцам БДУ – БелТА, interfax.by (06.12), «Рэспубліка», «СБ – Беларусь сегодня, sb.by, «Настаўніцкая газета», nastgaz.by, «Народная газета», ng.by (07.12).

Выхад студэнтаў ФПМІ БДУ ў фінал чэмпіянату свету па праграмаванні – minknews.by (03.12), generation.by, zvjazda.by (05.12).

Удзел рэктара БДУ акадэміка Сяргея Абламейкі ў парламенцкіх слуханнях «Удасканаленне заканадаўчай базы нацыянальнай сістэмы адукацыі ў сучасных умовах» у Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу – БелТА (04.12), interfax.by (05.12).

XV Рэспубліканскі турнір юных матэматыкаў прайшоў у Мінску пад эгідай ФПМІ БДУ – minknews.by (04.12), СТБ (08.12), megacat.by (13.12).

Пра ўдзел студэнтаў БДУ ў міжнародным юрыдычным конкурсе па міжнародным гандлёвым праве і міжнародным камерцыйным арбітражы «ICC LEX MERCATORIA» – БелТА (29.11), «Рэспубліка» (03.12), interfax.by (05.12).

Чэмпіянат па настольным хакеі ў БДУ – Telegraf.by, kv.by (28.11), ATH (БТ-1) (30.11), СТБ (02.12).

Пра студэнцкі агляд-конкурс «Капуснік БДУ–2013» – wuz.by (29.11), zn.by (02.12).

Дыпламы II ступені заваявалі ліцэісты БДУ на XIV Усерасійскай каманднай алімпіядзе школьнікаў па праграмаванні – tut.by, kv.by (28.11).

Візіт кіраўнікоў 11 вышэйшых навучальных устаноў і школ Пекіна ў БДУ – press.net.by (26.11), ATH (БТ-1), АНТ (28.11), russian.cri.cn (29.11).

Канферэнцыя «Кітайская цывілізацыя ў дыялогу культуры» – press.net.by (24.11), navy.by, БелаПАН, 21.by (25.11).

Пра конкурс аратарскага майстэрства па кітайскай мове сярод навучэнскай моладзі, які прайшоў на фільмаку БДУ – press.net.by (24.11), СТБ (27.11).

Пяць сумесных праектаў БДУ і навуковых арганізацый В'етнама атрымалі гранты – БелТА, BelPort.by, 21.by (24.11), wuz.by (25.11), «Настаўніцкая газета» (26.11).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

ПАВАЖАНЫЯ КАЛЕГІ, ДАРАГІЯ СЯБРЫ!

З вялікім задавальненнем віншую вас з юбілеем. Ролю нашай alma mater у цэлым у станаўленні і развіцці Беларусі немагчыма пераацаніць. Адмысловае значэнне пры гэтым мае ўніверсітэцкая навука – і як аснова ўніверсітэцкай адукацыі, і як найважнейшая прылада інтэлектуалізацыі грамадства, уключаючы ўсе аспекты яго функцыянавання. Разам з вамі радуся поспехам навучальна-навукова-вытворчага комплексу нашага ўніверсітэта, які быў і застаецца, з аднаго боку, адным з найважнейшых рухавікоў рэальных інавацый, а з іншага – забяспечвае неабходную стабільнасць, без якой эфектыўны рух наперад немагчымы.

Хачу пажадаць далейшых поспехаў навукоўцам: філосафам, сацыёлагам, гісторыкам, фізікам, журналістам, юрыстам, фізікам, радыёфізікам, біёлагам, географам, матэматыкам, інфарматыкам, медыкам і, вядома, маім родным хімікам, якія вылучыліся, атрымаўшы напярэдадні юбілею Дзяржаўную прэмію Беларусі.

Хай здароўе, дабрабыт, дзейсная праца, радасць зносін з блізкімі і калегамі будуць пастаяннымі спадарожнікамі кожнага.

Вызначаныя пераможцы конкурсу «Студэнт года БДУ» за навучальны перыяд 2012–2013 гг.

У намінацыі «Навука» сярод студэнтаў прыродазнаўчанавуковых спецыяльнасцяў перамаглі пяцікурснікі **Антон Саечнікаў** (факультэт радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій) і **Іван Рэзнікаў** (хімічны факультэт). Сярод гуманітарных найлепшай названая студэнтка 4 курса Інстытута журналістыкі **Вікторыя Пяткевіч**. Акрамя гэтага, званне лаўрэата ў намінацыі «Навука» атрымалі пяцікурснікі **Максім Гарлач** (фізічны факультэт) і **Віталь Круплевіч** (ФМА).

У намінацыі «Спорт» перамогу атрымала пяцікурсніца ФМА **Агнета Сакалова**, а лаўрэатам стаў яе сакурснік **Вадзім Пранько**.

Вызначаныя пераможцы і ў намінацыі «Культура». Найлепшай у гэтай сферы прызнаная трэцякурсніца ФМА **Юлія Гулько**, а лаўрэатамі сталі другаккурснік **Алег Шчуцкі** (гуманітарны факультэт) і студэнт 3 курса **Уладзіслаў Чыжыкаў** (філалагічны факультэт).

Сёлета ў намінацыі «Лідар» выяўлена шэсць пераможцаў, якія размеркаваліся па паднамінацыях: «Лідар універсітэта» і «Лідар факультэта».

Лідарамі ўніверсітэта сталі пяцікурснікі **Яўген Харук** (юры-

Студэнты года БДУ

Фота Аляксандра СНАТКА

дычны факультэт) і **Філіп Румак** (механіка-матэматычны факультэт), а таксама студэнт 4 курса фізічнага факультэта **Канстанцін Жук**. Дыпламы лаўрэатаў у гэтай

намінацыі атрымалі чацвёртаккурснікі ІБМТ і фізічнага факультэта **Вікторыя Дударчык** і **Павел Лабачэвіч** адпаведна.

Лідарамі паднамінацыі «Факультэт» прызнаныя чацвёртаккурсніца

Інстытута журналістыкі **Лізавета Хмель** і студэнткі пятага курса філалагічнага і хімічнага факультэтаў **Ганна Ковель** і **Яўгенія Вераксо**

адпаведна. А званні лаўрэатаў атрымалі чацвёртаккурснік **Ле Туан Дат** (ІБМТ) і пяцікурснік **Філіп Хайцін** (ММФ).

Паводле інфармацыі УВРМ

СТУДЭНЦКІ ІНТАРЭС

НАЙЛЕПШЫЯ ІНІЦЫЯТЫВЫ–2013

Найлепшы моладзевы праект–2013» вызначаны ў БДУ.

3 14 праектаў журы выбрала 4 найлепшыя. **Пераможцам прызнаны «Тыдзень сучаснай беларускай культуры».** Лаўрэатамі конкурсу I, II і III ступені сталі праекты «Інфармацыйны цэнтр ГА «Студэнцкі саюз БДУ», «Прафарыентацыя» і «МОСТ-БДУ». Мы пагутарылі з кіраўнікамі і куратарамі студэнцкіх ініцыятыў.

НАГАДВАЕМ ПРА БЕЛАРУСКУЮ КУЛЬТУРУ

«Тыдні сучаснай беларускай культуры ладзяцца ў БДУ з 2009 г. Праект зараджаўся як невялікае мерапрыемства на пару дзён. Але ў мяне з'явілася ідэя цягам пяці дзён зладзіць для студэнтаў пяць сустрэч або тэматычных вечарын рознах кірункаў беларускай культуры: музыка, літаратура, жывапіс, кіно, палітыка, – дзеліцца натхняльнік праекта-пераможцы пяцікурснік юрфака Яўген ХАРУК. – Па-першае, мы хацелі паказаць, што сучасная беларуская культура актыўна развіваецца. Ёсць усе падставы лічыць, што яна прадстаўлена на годным узроўні. Па-другое, сучасныя студэнты ведаюць і памятаюць нашу культуру, чытаюць і не забываюць класіку, і праект даказвае гэта. Па-трэцяе, нашай мэтай было знаёмства замежных студэнтаў з культурным жыццём беларусаў.

Напрыклад, нас наведваў калектыў групы Litesound. Музыкі правялі аўтографесію і адказалі на пы-

танні студэнтаў. У межах «Тыдня» пра ролі сацыяльных сетак у культуры Беларусі распавёў начальнік упраўлення падрыхтоўкі канцэптуальных дакументаў інфармацыйна-аналітычнага цэнтра пры Адміністрацыі Прэзідэнта РБ Аляксей Мацавіла. Ужо традыцыйна мы праводзім выставу прац мастакоў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў. Свае карціны ў БДУ выстаўляюць як вядомыя мастакі, так і студэнты і выпускнікі БДАМ. У гэтым годзе адбылася таксама фотавыстава «Беларусь у 60–70-я гады XX стагоддзя». У рамках праекта мы арганізавалі закрыты паказ беларускага моладзевага фільма «Вышэй за неба», у здымках якога бралі ўдзел студэнты БДУ. Нашы студэнты і выкладчыкі юрыдычнага факультэта правялі дабрачынную кулінарную акцыю: удзельнікі прыгатавалі стравы беларускай кухні, а каб пачаставацца, трэба было пакінуць троху грошай для мінскага дзіцячага дома № 7. А падвёў рысу святочны канцэрт.

Адзначым, мерапрыемства выходзіць за рамкі юрфака. З гэтага года праекту пачалі дапамагаць гістарычны і ваенны факультэты. «Тыдзень» не адбыўся б без падтрымкі і актыўнага ўдзелу нашага куратара – намесніка дэкана па вучэбна-выхаваўчай рабоце юрыдычнага факультэта Андрэя Шыдлоўскага і камітэта БРСМ БДУ».

СТУДЭНЦКАЕ ЖЫЦЦЁ БДУ: ЗАХОП СЕТКІ ІНТЭРНЭТ

Хто лепш за ўсіх ведае, чым жыць і дыхаць студэнты БДУ? Адказ вас здзівіць – гэта студэнты БДУ! Праект «Інфармацыйны цэнтр ГА «Студэнцкі саюз БДУ» створаны студэнтамі для студэнтаў. Самыя цікавыя навіны, фота- і відэасправаздачы з акцый, розныя інтэрв'ю цяпер можна чытаць, глядзець і ка-

ментаваць на афіцыйных інфармацыйных платформах. А гэта – партал «Прэс-служба студсаюза БДУ», старонка на Facebook, паблік «Вконтакте» і міні-блог у Twitter. Таксама развіваецца аўтарскі відэапраект Арцёма Русецкага і Паўла Бабкіна StudSoyuz.News. Пра тое, як быць кіраўніком інфацэнтра, расказала студэнтка трэцяга курса Інстытута журналістыкі Вікторыя ВІЦЮГОВА:

– Мы ствараем інфармацыйны прадукт для студэнтаў. Імкнёмся максімальна асвятляць усе студэнцкія мерапрыемствы БДУ. Вядома, атрымліваецца больш культурных падзей, аднак і навуковыя мы таксама наведваем. Працуем пераважна ў інтэрнэце, выконваем функцыі студэнцкай прэс-службы. Як кіраўнік я сачу за тым, што адбываецца ва ўніверсітэце, праводжу сходы, кірую камандай аўтараў, шукаю новых людзей для працы ў інфацэнтры. Унікальнасць нашага праекта ў тым, што матэрыялы пішуць не толькі студэнты Інстытута журналістыкі, то бок будучыя прафесіяналы – нашы аўтары самі пішуць пра свае факультэты. Мы шчыльна супрацоўнічаем з радыёфізікамі, біёлагамі, гістакам, геафакам і ФМА. На сёння інфармацыйны цэнтр падтрымлівае музычныя гурты БДУ. У нашых планах ідэя запусціць праект «5 хвілін з музыкам». Можна сказаць, што мы аказваем PR-падтрымку талентам БДУ!

ДАБРАЧЫННАСЦЬ МІЖНАРОЖНЫХ ЗНОСІН

Добрым сэрцам і самаадданасцю вылучыліся кіраўнік праекта «Прафарыентацыя» студэнтка чацвёртага курса ФМА Наталля ЛОХІНА і куратар – старшы выкладчык кафедры англійскай мовы эканамічных спецыяльнасцяў Кацярына Грыневіч. Ініцыятыва накіравана на

дзяцей са школы-інтэрната горада Ашмяны. Кожны месяц група валанцёраў БДУ наведвае выхаванцаў інтэрната і праводзіць з імі развівальныя заняткі. Гэтым разам студэнты з дзецьмі пяклі прысмакі, ладзілі гурткі ручной працы, вучыліся мастацтву візажу, танцавалі і гулялі ў баскетбол. Акцыя выклікае вялікую цікавасць у студэнтаў з Кітая, якія таксама прыязджаюць у дзіцячы дом, удзельнічаюць у навучальных гуртках і прывозяць малым падарункі:

«Дзеці ўспрымаюць нас як родных і блізкіх, – распавядае Наталля, – цягнуцца, не саромеюцца камунікаваць. Старэйшыя хлопчыкі і дзяўчаткі дзеліцца сваімі перажываннямі, а малыя ставяцца як да бацькоў. Кіраўнікі інтэрната да нас ужо прывыклі і сустракаюць вельмі прыязна».

ГЭТАЯ ПАЛАТА ЛІЧЫЦЬ, ШТО ...

Злапомны цыклон Хаўер не спалохаў удзельнікаў міжнароднага адкрытага студэнцкага турніру па парламенцкіх дэбатах («МОСТ-БДУ»), які разгарнуўся на базе нашага ўніверсітэта. На конкурсе сустрэліся прадстаўнікі з ВНУ Беларусі, Расіі і Украіны. Усяго было 24 каманды па 2 гульцы. Турнір праводзіўся па правілах Брытанскага парламента пад дэвізам: «Універсальнасць каштоўнасцяў і мэтай». Ці апраўданы фізічны гвалт пры лячэнні наркаманіі? Фемінізм прыносіць шкоду альбо карысць? Ці мае дзяржава права на ўмяшанне ў сямейныя канфлікты? Гэтыя і іншыя тэмы ў палемічнай форме абмеркавалі ўдзельнікі дэбатаў.

«Як вядома, у дэбаты гуляюць людзі з узроўнем інтэлекту вышэйшым за сярэдні. Гэта тыя, хто ў «тэме»: глядзяць навіны, цікавяцца падзеямі ў краіне і свеце, чытаюць

сучасную літаратуру. Важна не баяцца людзей, не баяцца гаварыць і не баяцца думаць», – адзначыў кіраўнік праекта пяцікурснік гістафака Яўген СІТКО. Разам з куратарам праекта старшым выкладчыкам кафедры крыніцазнаўства Арцёмам Назаранкам, Яўген плануе і далей развіваць дэбатны рух у Беларусі на базе БДУ.

НАЙЛЕПШЫЯ Ў ПЕРСПЕКТЫВЕ

Конкурс набірае моц. За найлепшы праект 2014 года будучы змагацца ўжо 20 ініцыятыў. Сярод іх лаўрэат 2013 года – конкурс дэбатаў «МОСТ БДУ–2014». Таксама ўдзельнікамі стануць праекты «Пакінь свой след у гісторыі ўніверсітэта», «Інтэрнэт-універсітэт», «Britain and America in Focus», «Лекторый па эксперыментальнай фізіцы», «Адкрытая інтэлектуальная ліга БДУ», «Фэст Наўруз Байрам», «Літаратурна-тэатральная студыя «Божая кароўка», духоўная праграма «Віталіс», «Дзесяць Свету», «Ліга більярда БДУ», «IV Міжнародны фестываль дзіцячай і моладзевай творчасці ў галіне лічбавай фатаграфіі і фотавідэафільмаў «Незвычайная!», «iStarosta», «Mim-BSU», «БрамаМар-юні», «СТУДАБЕД», «Інтэрактыўная гульня «Форт БДУ», «Факультатывы ўзаемадапамогі», «Студэнцкая міжнародная грамадская валанцёрская дзейнасць», «Добрачынны канцэрт «Казкі з дзяцінства–2» і «Майскі калейдаскоп. Вясну і май нам заслужылі».

З кожным годам праектаў становіцца ўсё больш. Для студэнтаў удзел у конкурсе – бясцэнны вопыт. Юныя кіраўнікі распараджаюцца бюджэтам, вырашаюць адміністрацыйныя пытанні і атрымліваюць навыкі кіравання камандай. А разам са студэнцкімі ініцыятывамі расце і мацнее дух БДУ.

Ксенія КАРАВАЯ

ВІНШУЕМ!

10-ы КУБАК ЮРФАКА

Вынікі круглагадовай спартакіяды–2013 падведзеныя ў БДУ.

Першае месца ў дзясяты раз запар заняў юрыдычны факультэт, на другім – механіка-матэматычны. Замыкае тройку факультэт міжнародных адносін.

Усяго ў спартакіядзе ўдзельнічалі 15 каманд факультэтаў, а таксама студэнты ДІКСТ, ІБМТ і Інстытута журналістыкі. Спартыўны праходзілі ў 21 відзе спорту. Пераможцы былі названыя на святочным спартыўным вечары БДУ, які прайшоў 18 снежня.

У гэты вечар віншаванні таксама прымалі і лаўрэаты 5 намінацый.

«Найлепшымі спартсменамі года (алімпійскі від спорту)» – прызнаны студэнт 3 курса юрыдычнага факультэта **Джавід Гамзатаў** – бронзавы прызёр чэмпіянату свету і XXVII Сусветнай летняй універсіяды–2013 у грэка-рымскай барацьбе і чацвёртакурснік эканамічнага факультэта **Яўген Цуркін** – чэмпіён, бронзавы прызёр Сусветнай універсіяды–2013 у плаванні, фіналіст чэмпіянатаў свету і Еўропы.

Дэкан юрыдычнага факультэта **Сяргей Балашэнка** і куратар юрфака па фізвыхаванні **Анжэла Апрошчанка** з кубкам круглагадовай спартакіяды

Пяцікурснік фізфака **Віктар Шарамет** стаў «Найлепшым спартсменам года (неалімпійскі від спорту)» – чэмпіён Рэспубліканскай універсіяды.

«Найлепшай гульнявой камандай года» стала **мужчынская зборная БДУ па баскетболе**.

Тытул «Найлепшы трэнер-выкладчык года» сёлета заваяваў

старшы выкладчык кафедры фізічнага выхавання і спорту заслужаны трэнер Рэспублікі Беларусь **Уладзімір Фралоў**.

У намінацыі «Найлепшы трэнер-арганізатар года» перамога дасталася старшаму выкладчыку кафедры фізічнага выхавання і спорту **Мікалаю Прусава**.

Паводле інфармацыі **КФіС**

НАВАЦЫІ

Наперад, у школу стартапа!

Цэнтр інавацыйных ідэй і праектаў Start-Up адкрыты 19 снежня ў БДУ.

У цырымоніі прынялі ўдзел першы прарэктар БДУ прафесар Міхаіл Жураўкоў, дырэктар IT House БДУ Аляксандр Мясешчанка, каардынатар цэнтра інавацыйных ідэй і праектаў Start-Up Наталля Раманова, супрацоўнікі і студэнты БДУ, а таксама прадстаўнікі Міністэрства адукацыі нашай краіны і БНТУ.

Цэнтр Start-Up заснаваны ў рамках міжнароднага праекта SUCSID праграмы Еўрапейскага саюза TEMPUS. Дзейнасць структуры будзе накіраваная на інфармацыйна-метадычнае забеспячэнне інавацыйных моладзевых ідэй і праектаў, развіццё прадпрымальніцкай эфектыўнасці і матывацый студэнтаў, стварэнне ўмоў для міждyscyплінарных сувязяў паміж БДУ і інвестыцыйнымі арганізацыямі і кампаніямі. У прыватнасці, працоўныя праграмы і планы Start-Up цэнтра лабудаваныя з улікам развіцця інавацыйнага па-

тэнцыялу навучэнцаў БДУ, выяўлення магчымых перспектывных ідэй і далейшага іх укаранення ў вытворчасць.

На базе цэнтра плануецца правядзенне адмысловых навучальных курсаў, трэнінгаў, майстар-класаў, адукацыйных семінараў, практыкумаў па прадпрымальніцтве, інавацыйным менеджменце, бізнес-планаванні і маркетынгу. Адным з важных кірункаў функцыянавання цэнтра з'яўляецца таксама кансультацыйная дзейнасць. Тут можна будзе атрымаць прафесійныя рэкамендацыі па пытаннях абароны правоў інтэлектуальнай уласнасці, складання бізнес-плана і прапаноў для патэнцыйных фундатараў, а таксама падрыхтоўцы дакументаў для ўдзелу ў конкурсах, выставах і іншых бізнес-мерапрыемствах.

Са сваімі прапановамі, калі ласка, звяртайцеся ў галоўны корпус БДУ, каб. 108. Тэл. 209-53-12.

Дарэчы, пра Цэнтр інавацыйных ідэй і праектаў Start-Up мы падрабязней раскажам у найбліжэйшых нумарах газеты «Універсітэт».

Дар'я ЧАРНЯЎСКАЯ

ФОТАФАКТЫ

Прафесар кафедры фізікі і астрафізікі фізічнага факультэта БДУ **Васіль СТРАЖАЎ** выступіў 12 снежня з дакладам «Трансфармацыя сістэмы вышэйшай адукацыі ў краінах з пераходнай эканомікай (Беларусь, Кітай, Расія)».

Гэты выступ прайшоў у рамках чарговага пасяджэння навукова-метадалагічнага семінара «Актуальныя праблемы развіцця навукі, адукацыі, культуры». Ён быў арганізаваны ў кастрычніку цяперашняга года пад эгідай прафесарскага збору БДУ.

Нагадаем, мэтай семінара з'яўляецца адраджэнне традыцый вольнага і творчага абмеркавання перадавых і прырытэтных кірункаў развіцця сучаснай навукі і культуры з наступнай распрацоўкай прапаноў і рэкамендацый па ўдасканаленні навуковай і адукацыйнай сфер БДУ.

Сёлета **Саюз жанчын БДУ** паспяхова рэалізаваў шэраг сумесных дабрачынных праектаў для людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Такія распачынанні былі запланаваныя ў маі 2013 г. падчас міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі «Сям'я ў кантэксце дэмаграфічных і гендарных праблем сучаснага грамадства». У кастрычніку 2013 г. жаночае дэлегацыя ўніверсітэта сумесна з Саюзам жанчын «Беларусбанка» ўпершыню прывезлі гуманітарную дапамогу для наведнікаў аддзялення дзённага знаходжання інвалідаў. Яно адчынена пры «Тэрытарыяльным цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Докшыцкага раёна» (Віцебская вобл.). Падчас дабрачыннай акцыі адбылася сустрэча з пацыентамі аддзялення, былі ўручаныя падарункі пераможцам творчых конкурсаў. І самае галоўнае: пад эгідай рэспубліканскага Саюза жанчын у Віцебскай вобласці ў новым 2014 г. адчыніцца новы сельскі сацыяльны цэнтр для людзей з абмежаванымі магчымасцямі.

УРАЧЫСТАСЦІ

Калядны тыдзень у БДУ

Напярэдадні вялікіх навагодніх святаў **на розных сцэнічных пляцоўках БДУ прайшлі святочныя дзействы, прысвечаныя Калядам і Новаму году.**

11 снежня ў фае актавай залы філалагічнага факультэта адбыўся баль-маскарад.

На наступны дзень, 12 снежня, быў прадстаўлены яркі касцюмава-

ны «Калядны канцэрт» аднаго з самых вядомых народных калектываў БДУ «Тутэйшая шляхта».

Святочную эстафету пераняў народны студэнцкі музычна-драматычны тэатр БДУ «На філфаку». Гледачы ўбачылі 16 снежня прэм'ерную пастаноўку «Калядныя гісторыі» па творы Чарльза Дыкенса.

У гэты ж дзень у галоўным корпусе БДУ прайшоў яшчэ адзін спектакль. Народны драматычны тэатр БДУ «На балконе» прадставіў пастаноўку па творы Аляксандра Астроўскага «Дзёнік Глумава».

Завяршыла святочны тыдзень штогадовая дабрачынная канцэртная праграма «Дух Каляд». Яна прайшла 17 снежня ў актавай зале Ліцэя БДУ. Па традыцыі гасцямі гэтага канцэрта сталі дзеці, якія праходзяць лячэнне ў рэабілітацыйных цэнтрах, і выхаванцы школ-інтэрнатаў. Для іх на сцэну вышлі найлепшыя творчыя калектывы БДУ і прафесійныя артысты. Куратарам усіх мерапрыемстваў выступіла ўпраўленне па справах культуры БДУ.

Жанна ВАСАНСКАЯ

ДОБРАЯ СПРАВА

Дапамога студэнтам

Матэрыяльная дапамога аказана 272 студэнтам БДУ з ліку дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, сіротам і студэнтам-інвалідам.

Такое рашэнне прынята на пасяджэнні рэктара БДУ ў снежні з мэтай сацыяльнай падтрымкі асобных катэгорыяў навучэнцаў. Пры гэтым грашовыя выплаты атрымваюць як студэнты бюджэтнай формы навучання, так і платнай. Памер матэрыяльнай дапамогі склаў ад 250 000 руб. да 900 000 руб.

Дарэчы, у БДУ сацыяльна неабароненым студэнтам фінансавая падтрымка аказваецца рэгулярна. Неаднаразова прымаліся рашэнні таксама аб аказанні матэрыяльнай дапамогі і студэнтам, якія выхоўваюць малалетніх дзяцей.

Паводле інфармацыі **УВРМ**

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ!

Капуснік–2013: перамога ІБМТ!

Тут мы раскажам
**пра галоўную
студэнцкую
падзею года –
«Капуснік–2013»!**

Амаль тры месяцы першакурснікі рэпетавалі без стомы, шліфавалі жарты, вучыліся быць дружнай камандай. І вось, нарэшце, час надыйшоў. За вечар на сцэну выйшла больш за 200 удзельнікаў, а пазаўзець за свае факультэты прыйшло больш за 600 студэнтаў.

Чым пацешыў нас сёмы агульнаўніверсітэцкі капуснік? Танцамі, песнямі, жартамі, жывой капустай і нават... бананам. Але пра ўсё па парадку.

Каманда эканамічнага факультэта адкрывала вечар сваім выступам. Першымі быць заўсёды цяжка. Вось няма дзяўчат у камандзе – а ім па барабане. У прамым сэнсе слова.

Чым запомніліся: жывым музычным суправаджэннем.

А вось хлопцы з ФПМІ імкнуліся выкрыць міфы пра фэпэзмаўцаў. Вы ведалі, што дзве палоскі – гэта модэль? А тое, што студэнты прызыўнікі перад сесіяй абрастаюць хвастамі?

Чым запомніліся: вар'яцкім фінальным танцам.

Піраты, залатыя залікоўкі, цяльняшкі – гэта ўсё ІБМТ.

Чым запомніліся: прыгожымі дзяўчатамі-марачкамі.

А біялагічны факультэт вучыў латынь... Да таго ж, яны выклікалі дэмана. А дэман адправіў іх у мінулае. Яшчэ яны распавялі ўсім, што можна лёгка лячыць траўмы любой складанасці трыпутнікам!

Чым запомніліся: эфектны пачатак нумара: тэатр рук. А таксама мілы конік, які выбег у адным з эпізодаў нумара.

Найлепшыя сябры дзяўчат – хлопцы з мехмата! Яны паказалі пародыю на мультык пра Дашу-следапыта.

Чым запомніліся: цікавымі дэкарацыямі.

Інстытут журналістыкі прадставіў глядачам варыянт інтэрв'ю са знакамітацямі розных эпох і стагоддзяў. А пра што б вы спыталі Гамера, Мэрылін Манро або Брэжнева?

Чым запомніліся: праўдападобнай пародыяй на вядомых гістарычных асоб.

Каманда ФФСН паказала самую актуальную на сёння сітуацыю: ноч перад іспытам. Як высветлілася, у гэтую самую ноч студэнтам-філосафам сніцца... Дыягенігіліст. У бочцы.

Чым запомніліся: лепш за ўсіх адлюстравалі ў нумары дух свайго факультэта.

Праверыць у дзеянні машыну часу вырашылі студэнты геафака. Зараз мы сапраўды ведаем, што Калумб – апошні размеркаваны з геафака за мяжу. І хто пражывае на дне акіяна? Жак-Іў Кусто!

Чым запомніліся: жывымі глобусамі.

Радыефізіка – не для дзяўчат з філфака. Але вясёлыя рафікі-жырафікі (ФРКТ) прывялі сваіх выдатных дзяўчат. Навошта ім чужыя – свае прыгажуні ёсць...

Чым запомніліся: выдатнай перапеўкай песні Adele.

Гуманітарны факультэт здзіўіў: сёлета яны сабралі мужчынскую каманду. На сцэне першакурснікі-гуманітарыі зладзілі вялікую гульню ў мафію.

Чым запомніліся: яркай каманднай фатаграфіяй.

«Устаць, суд ідзе!». Менавіта так пачыналася выступленне юрфакаўцаў, якія падышлі да сваёй будучай прафесіі з гумарам і правялі шлюбаразводны працэс у форме хіп-хоп батла. А завяршыўся гэты працэс, вядома ж, прымірэннем.

Чым запомніліся: мала тэксту, шмат танцаў.

А ФМА вырашылі распавесці пра свае праблемы. Канечне, у жартоўнай форме.

Чым запомніліся: маладых выкладчыкаў прадставіў карапуз-дашкольнік.

Як бы праходзіла ранішня зарадка, калі б на ваен-

факу вучыліся дзяўчаты? Зараз мы ведаем. Дзякуй, вайскоўцы. Як заўсёды, на вышыні.

Чым запомніліся: «У кожнага курсанта ёсць свая дзяўчына, але не ў кожнай дзяўчыны ёсць свой курсант».

Кацяняткі, якія плачуць у Шабанах ад таго, што хімфак не выйграе на капусніку, прымусілі замілавацца і глядачоў і ўдзельнікаў.

Чым запомніліся: хімічнымі вопытамі проста на сцэне.

Сёлета каманда гісторыкаў прадставіла праграму «Вячэрні рэктар» з Абламейкам». У гасцях у рэктара пабывалі і Саладуха, і лэдзі Гага.

Чым запомніліся: крэатыўным рэктарам.

Рэп пра БДУ і ружы, якія дыміліся, – гэта ўсё фізічны факультэт.

Чым запомніліся: спецэфектамі (дым на падлозе).

«Чаму на філфаку так шмат дзяўчат?» – задаўся пытаннем Паша Кіслы, вядучы капусніка. Саміх удзельніц гэтае пытанне мала цікавіла. Яны паказалі нам зна-

ёмства абітурыента з факультэтам.

Чым запомніліся: бліскуча абыгранымі мініяцюрамі.

А ў ДІКСТ банан і капуста знайшлі сваё каханне. Вы спытаеце: пры чым тут банан і што за капуста? Як прызналіся самі хлопцы, сюжэт гэтай сцэны ім падказаў намеснік дэкана. Што ўжо тут паробіш.

Чым запомніліся: «Кім бы ты ні быў – у ДІКСТ з цябе зробяць чалавека!».

А зараз падвядзём вынікі: У намінацыі «Найлепшыя дэкарацыі і строі», а таксама ў намінацыі «Найлепшая група падтрымкі» перамагла ка-

манда ІБМТ. У намінацыі «Найлепшы танцавальны нумар» перамога дасталася геафаку. «Самым арыгінальным нумарам» прызнаны біяфакаўскі. Вользе Куранковай (ФФСН) дасталася «найлепшая жаночая роля». Намінацыю «Найлепшая мужчынская роля» атрымаў Філіп Шэлег (ФПМІ). Хлопцам дасталіся падарункі ад спонсара капусніка кампаніі SVEN.

Трэцяе месца – у хімфака, другое дасталася геафаку, а пераможцам «Капусніка–2013» стаў ІБМТ. Віншуем!

Алёна МАРКОВІЧ

У ВОЛЬНЫ ЧАС

Гурт Hurta стаў пераможцам X адкрытага моладзевага музычнага фэсту «Такія пернікі». Лідар калектыву Мікіта НАЙДЗЭНАЎ вучыцца ў магістратуры Інстытута журналістыкі БДУ.

Нагадаем, гэтае мерапрыемства праходзіла ў рамках Сусветнага дня барацьбы са СНІДам пад дэвізам «Спыніць СНІД. Выканаць абяцанне». Мэта фэсту – падтрымка маладых выканаўцаў і новых формаў эстраднага мастацтва. Арганізатары фэсту – упраўленне па справах культуры БДУ і аддзел культуры адміністрацыі Маскоўскага раёна сталіцы – па традыцыі ўзнагароджваюць усіх удзельнікаў фінальнага канцэрта. Сёлета больш за 60 ансамбляў з вышэй-

Шукайце на «Песні года»

шых і сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў Мінска падалі заяўкі на ўдзел. І толькі 6 музычных калектываў – удзельнікам фіналу – дасталіся сувеніры ў форме нотнага знака і дыпломы X адкрытага моладзевага музычнага фэсту «Такія пернікі» БДУ. Акрамя таго,

пераможца – гурт Hurta – атрымаў магчымасць правесці 3 бясплатныя рэпетыцыі ў адной з прафесійных студый музычнай кампаніі BOOM.

Наш карэспандэнт сустрэўся з лідарам Hurta ў сталічным клубе «Тытан», дзе адбыўся фінальны гала-канцэрт.

– **Мікіта, для вашага калектыву дадзена ўзнагарода фэсту БДУ – прэстыж або матэрыяльная падтрымка?**

– Хутчэй прызнанне студэнцкай аўдыторыі. Таму што гэты конкурс першапачаткова прызёрам матэрыяльных выгод не абяцаў. Але ўдзел у падобных мерапрыемствах, безумоўна, натхняе музыкаў.

– **А як жа тры рэпетыцыі ў прафесійнай студыі?**

– Раней уладальнікам гран-пры падобных конкурсаў абяцалі выхад

сольнага альбома або песні, што аўтаматычна азначала істотную дапамогу музыкам-пачаткоўцам у так званай раскрутцы. А сёння прызы выглядаюць прасцей, і, скажам, не такія ўжо яны і важкія.

– **Па прафесіі вы журналіст, а для душы пішаце рок-музыку і беларускамоўныя тэксты да песень. Што з'яўляецца прырытэтным на гэтым жыццёвым этапе?**

– Па-першае, я пішу не рок і не андэграўнд, а поп-рок музыку. Гэта розныя рэчы. Дакладней, я складаю музыку, зразумелую для ўсіх, папулярную, разлічаную на шырокае кола слухачоў. А па-другое, з прафесіі я не выпадаў, працую на радыёстанцыі «Беларусь» у беларускамоўнай рэдакцыі. На сёння прафесія журналіста мяне корміць.

– **Якія планы Hurty...**

– Будучыня афарбавана навагоднімі фарбамі і пахне мандарынамі. Музычны партал «Тузін гітоў» высунуў нас у намінацыю «Дэбют года». Фінал адбудзецца ў снежні. У відэачарце гэтага папулярнага партала наша група трымала лідарства на працягу месяца. А на днях тэлеканал АНТ запрасіў нас на запіс навагодняй праграмы «Песня года». За песню «Шукай» атрымалі ад тэлеканала дыплом «За найлепшы беларускамоўны хіт»! Пагадзіцеся, гэта прэстыжнае мерапрыемства нацыянальнага маштабу. Канцэрт будзе трансляваць у калядныя святы. Спадзяёмся, пасля паказу мы здобудзем яшчэ большую аўдыторыю слухачоў. Дарэчы, кліп на нашу песню «Давай на раз, два, тры» часта трансляецца на тэлеканалах «БТ-1» і на «БелМузТБ», што ўжо радуе. І, калі казаць пра творчыя планы, то далёка мы не заглядаем.

– **Поспехаў, Hurta!**

Гутарыла Жанна ВАСАНСКАЯ